

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver - kapittel 3.1 - Kommunikasjon språk og tekst

Kunnskapsdepartementet har svart Sametinget om hvilke forpliktelser kommunen og barnehagene har med hensyn til barnehagetilbud for samiske barn.

TOLKNINGSUTTALELSE 09.07.2007

Gjelder

- Barnehageloven - § 10. Barnehagemyndighetens ansvar

Vi viser til brev av 14.05.07 vedr. tolkning av rammeplanen.

Kunnskapsdepartementet vil understreke at en ikke kan fortolke én setning i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver isolert. Fortolkningen må skje i lys av barnehagelovens bestemmelser og hva rammeplanen ellers gir uttrykk for. Her vil vi særlig påpeke følgende:

Barnehageloven § 8 tredje ledd presiserer kommunens ansvar for "at barnehagetilbud til samiske barn i samiske distrikt bygger på samisk språk og kultur. I øvrige kommuner skal forholdene legges til rette for at samiske barn kan sikre og utvikle sitt språk og sin kultur." Også § 2 fjerde ledd i barnehageloven understreker at barnehagen skal ta hensyn til

samiske barns språk og kultur i utforming av innholdet.

I merknadene til barnehageloven § 2 tredje ledd heter det at "i norske barnehager der det går samiske barn, bør de av foreldrene som ønsker det kunne forvente at barnehagens ansatte har kjennskap til og legger vekt på at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold. Bestemmelsen krever ikke at det skal være samisktalende personale i den enkelte norske barnehage der det går samiske barn, men forutsetter at det i disse barnehagene, så langt det er praktisk mulig, legges til rette for at barna også kan få møte sin samiske kultur og sitt samiske språk i en egnet form" (jf. rundskriv F-08/2006).

I merknaden til loven er det også anført at "i kommuner som er i en fase med revitalisering, bør det kunne forventes at kommunen tar særlig hensyn til at samiske barn får møte samisk språk og kultur" (jf. rundskriv F-08/2006).

Med utgangspunkt i ovennevnte lovbestemmelser, mener Kunnskapsdepartementet at det er gitt klare føringer for hva kommunen er forpliktet til overfor samiske barn i barnehage.

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver er en forskrift til barnehageloven. I rammeplanens kapittel 3.1 sies det blant annet at personalet må oppmuntre barn med to- eller flerspråklig bakgrunn til å være språklige aktive og samtidig hjelpe dem til å få erfaringer som bygger opp deres begrepsforståelse og ordforråd i norsk.

I rammeplanens kapittel 1.10 understrekes det samtidig at: "Samiske barn trenger støtte til å bevare og utvikle sitt språk og sin kultur uavhengig av hvor i landet de bor. Barnehager for samiske barn i samiske distrikt skal være en integrert del av det samiske samfunn og synliggjøre mangfoldet, frodigheten og variasjonene i det samiske samfunnet. (...) I barnehager som har samiske barn utenfor de samiske distriktene, har foreldre og barn rett til å forvente at barnehagens personale har kjennskap til og legger vekt på at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold."

Kunnskapsdepartementet vil videre understreke at det er sentrale myndigheters mål at bruken av samisk språk styrkes. Departementet legger til grunn at barnehageloven § 2 fjerde ledd, § 8 tredje ledd og rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver er med på å sikre dette. I ny barnehagelov av 17. juni 2005 ble blant annet kommunens ansvar for å tilrettelegge barnehage tilbud for barn utenfor samiske distrikt skjerpet.

Kunnskapsdepartementet vil forøvrig bemerke at fylkesmannen har en veiledningsplikt overfor kommuner og barnehageeiere og skal føre tilsyn med at kommunen utfører de

oppgaver den som barnehagemyndighet er pålagt etter barnehageloven. Det innebærer blant annet aktivt å gi veiledning på de områder barnehageloven dekker, både overfor kommunen som barnehagemyndighet og overfor kommunale og private barnehageeiere. Vi viser i den forbindelse til innspill fra Sametinget om samarbeid med fylkesmennene om tilsyn. Etter avtale skal dette drøftes på et seminar med fylkesmennene høsten 2007.

Vi håper at denne redegjørelsen tydeliggjør kommunens og barnehagenes forpliktelser med hensyn til barnehagetilbud for samiske barn.

Kopi:

Arbeids- og inkluderingsdepartementet, SAMI

Fylkesmennene i Finnmark, Troms, Nordland, Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag og Hedmark

Kunnskapsdepartementets referanse: 200702596-/SOX